

Arbets- och företagsnämnden

Nackas flyktingmottagande: statusrapport 2015-09

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

I statusrapporten presenteras hur flyktingmottagandet för närvarande ser ut i Nacka. Under året, fram till mitten av oktober, har Nacka kommun tagit emot 47 nyanlända flyktingar på anvisning av Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. För att nå upp till ett mottagande på 139 nyanlända, enligt den nya överenskommelsen med Länsstyrelsen, krävs tillgång till bostäder som kan inhysa 92 personer. Kommunen har i dagsläget identifierat boenden som kan möjliggöra nya anvisningar för 36 personer.

Det är ett fortsatt högt tryck på mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Kommunen har hittills tagit emot 139 barn under året – nästan alla sedan juni. Totalt ansvarade kommunen den 14 oktober för 180 ensamkommande. 142 av dessa är asylsökande, resterande har erhållit permanent uppehållstillstånd. Det är som tidigare rapporterat mycket svårt att finna adekvata boenden. Antalet barn som placeras i Nacka kommun har dock ökat – här bor nu 70 ensamkommande. Rekrytering av familjehem i kommunen pågår.

Utvecklingsarbeten är under genomförande för att kunna erbjuda svenskundervisning med starkare koppling till arbetsmarknaden samt för att kvalitetssäkra samhällsorienteringen. Därutöver pågår ett förbättringsarbete för att samordna berörda resurser inom kommunen, samt för att utveckla samverkan med andra myndigheter och civila samhället.

Ärendet

I statusrapporten presenteras hur flyktingmottagandet för närvarande ser ut i Nacka. Som bakgrund ges även en kort lägesbeskrivning av flyktingsituationen i Sverige. Bilagt finns en lista med förklaringar till de vanligaste begreppen som används inom området flyktingmottagning.

Asylsökande i Sverige

Under året, fram till och med september, har 73 079 personer sökt asyl i Sverige enligt Migrationsverket. Av dessa är 14 058 ensamkommande barn. Det innebär att myndigheten underestimerade antalet asylsökande i den senaste prognosen från juli i år.

Planeringsantagandet var då 74 000 asylsökande under 2015, varav 12 000 ensamkommande barn.

Under de senaste veckorna har antalet asylsökande i landet varit rekordhøgt, och antalet ökar för varje vecka. Från 7000 upp till 9400 personer har sökt asyl varje vecka, varav över 1 000 – 2 300 ensamkommande barn. Migrationsverket har en mycket ansträngd situation då de har en planerad kapacitet att ta emot högst 4 000 ansökningar per vecka.

Utifrån rådande situation har Länsstyrelsen inbjudit till dialog med kommuner angående det omfattande behovet av att beredskap för tillfälliga boenden, så kallade evakueringsboenden, skapas i länets kommuner. Beredskap behövs för att akut kunna ta emot asylsökande då Migrationsverket i dagsläget inte kan ordna boende åt alla asylsökande som behöver det. Evakueringsboenden kan utgöras av till exempel gymnastiksalar, skolor eller campingplatser. Kommunerna får full ersättning för iordningställande och drift. Nacka kommun har tagit fram två lokaler i Älta och Saltsjöbaden (Strandparksskolan och Solsidans skola) som under oktober kommer att stå klara till Migrationsverkets förfogande. Cirka 200 platser kommer att vara tillgängliga. Driften av verksamheten organiseras nu av kommunen.

Enligt Migrationsverket har för närvarande nio kommuner i landet totalt 633 platser klara för att ta emot asylsökande. Sundbyberg och Piteå är de två kommuner som i dagsläget har börjat belägga platser.

Transitflyktingar

Förutom asylsökande har landet under de senaste veckorna utgjort transit för många flyktingar på väg till Finland. Situationen är ny i Sverige. Det är främst irakier, som har förväntningar om en snabbare asylprocess med säkrare utgång i grannlandet.

Nobelberget

Under två veckors tid i september gav ett boende på Nobelberget i Sickla tak över huvud till upp emot 400 transitflyktingar per natt. Majoriteten var ensamstående män, men även barnfamiljer befann sig där. De flesta stannade för en natt för att sedan ge sig vidare. Boendet, som drevs av ett ideellt nätverk och finansierades genom privata donationer, stängdes ner den andra oktober i brist på finansiering. Kommunen besökte verksamheten regelbundet utifrån frågor som rör barns situation, miljö och säkerhet. Samtidigt som

verksamheten avslutades på Nobelberget, öppnade Stockholm stad och Stadsmissionen upp ett transitboende i Älvsjö med 300 platser för barnfamiljer.

Svenska kyrkan – Saltsjöbadens församling

Saltsjöbadens församling erbjuder sedan mitten av september boende till transitflyktingar under helgerna. Församlingshemmet har 12 platser till förfogande, både för barnfamiljer och ensamstående personer. Verksamheten drivs med hjälp av volontärer från Saltsjöbaden, som även hämtar och lämnar flyktingarna från och till centralen. Hittills har 65 personer övernattat i boendet. Verksamheten kommer att fortsätta så länge behovet finns.

Nackas flyktingmottagande

Nacka kommun har avtal med Länsstyrelsen dels om att ta emot så kallade nyanlända personer (ensamstående vuxna och familjer med uppehållstillstånd), dels asylsökande ensamkommande barn.

Kommunfullmäktige fattade den 21 september beslut om att öka mottagandet av nyanlända personer enligt förslag från Länsstyrelsen, från 40 till 139. Det innebär att kommunen enligt överenskommelsen åtar sig att från och med 2015 och tillsvidare, ta emot 139 nyanlända genom anvisning av Arbetsförmedlingen och/eller Migrationsverket.

Nacka kommun tecknade även i mars i år en överenskommelse med Länsstyrelsen om att öka antalet platser för mottagande av ensamkommande barn från 22 till 48. 38 platser skulle gå till barn mellan 14-17 år, och 10 platser till barn mellan 0-13 år. Detta skulle innebära ett mottagande av cirka 80 barn under 2015.

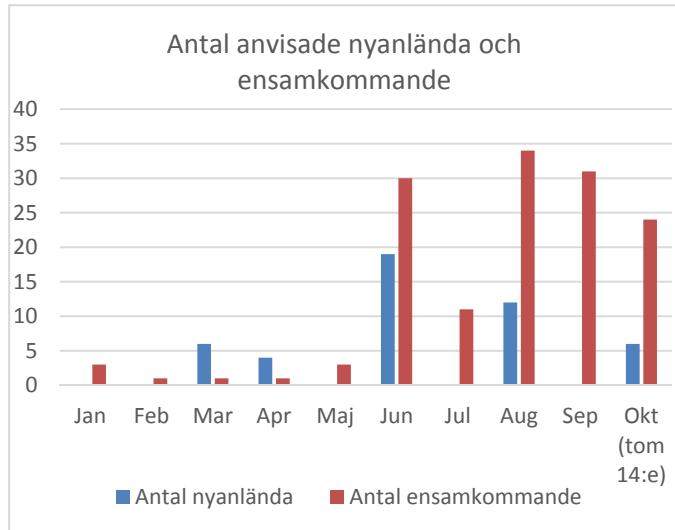
Under 2015, fram till den 14 oktober, har Nacka kommun tagit emot 47 nyanlända personer på anvisning av Arbetsförmedlingen och Migrationsverket. Under september tog kommunen inte emot någon anvisning, medan en familj på sex personer från Syrien tas emot i oktober. I dagsläget finns det boenden planerade för att kunna ta emot ytterligare 36 nyanlända fram till årsskiftet.

Under ovanstående period har Nacka kommun även tagit emot 139 ensamkommande barn, nästan samtliga sedan juni. Det innebär en ökning med nära 75 procent av beräknat antal mottagna under hela 2015 (enligt avtalade platser). Under september och fram till den 14 oktober har 55 barn tagits emot.

Kommunen ansvarar för ytterligare 41 ensamkommande barn som togs emot innan 2015. Det totala antalet aktuella ensamkommande är därmed 180. 142 av dessa är för närvarande asylsökande och övriga (38) har erhållit permanent uppehållstillstånd.

Cirka 70 ensamkommande barn är nu placerade i Nacka. 35 av dessa flyttade till kommunen under september och oktober, till hem för vård eller boende (HVB). Tabellen och diagrammet nedan sammanställer antalet anvisade nyanlända personer och ensamkommande barn under året, till och med 14:e oktober.

Månad	Antal nyanlända		Antal ensamkommande
	vuxna	barn	
Januari	0	0	3
Februari	0	0	1
Mars	2	4	1
April	2	2	1
Maj	0	0	3
Juni	4	15	30
Juli	0	0	11
Augusti	5	7	34
September	0	0	31
Okt (tom 14:e)	2	4	24
Totalt:	13	28	139
Tot. nyanlända	47		

Bostäder för nyanlända personer

För att nå upp till ett mottagande på 139 nyanlända 2015, enligt den nya överenskommelsen med Länsstyrelsen, krävs nu bostäder som kan rymma 92 personer. Kommunen har i dagsläget identifierat boenden som kan möjliggöra nya anvisningar för 36 personer. Dessa är följande:

- En kommunalt ägd villa där sju nyanlända kan få egna rum med delat kök, WC och våtutrymmen. Det kommer att bli ett boende för män. Inflyttning kan ske under november.
- En kommunalt ägd villa renoveras till två lägenheter för åtta personer, inflyttning under december.
- En lokal ställs om för att bli lägenheter för cirka tio personer, inflyttning under november- december.
- I blockhyrda fastigheter kan totalt tio personer (två familjer) att flytta in under oktober och november.
- Förhyrning av lägenhet via privatperson i Nacka. En ensamstående kan flytta in under november.

Kommunen skulle behöva tillgång till boenden för ytterligare 56 personer för att nå upp till överenskommet mottagande. Ingen nyproduktion kommer att kunna vara klar under 2015.

Många privatpersoner i Nacka har hört av sig under hösten med erbjudanden om att hyra ut del av sin bostad, en stuga eller liknande, till flyktingar. Att kommunen hyr bostäder av privatpersoner för flyktingmottagandet är en ny väg att gå. I oktober flyttar en första familj (sex personer) in i en lägenhet som kommunen hyr av en privatperson. Efter att familjen är på plats i Nacka finns planer för en kommunikationssatsning för att offentliggöra initiativet.

Förhoppningsvis kommer det att ge nya kontakter med personer som är beredda att hyra ut till kommunen. Ett viktigt kriterium är att förhyrningen måste gälla minst 12 månader.

Tabellen nedan visar antalet anvisade nyanlända personer per den 14 oktober, uppdelat per typ av bostad. Den sammanställer även antalet personer som kan tas emot på anvisning i preliminärt planerade boenden. Vidare anges antalet personer som kommunen måste finna ytterligare boenden till för att kunna uppnå ett mottagande på 139 nyanlända.

Bostadstyp	Nyanlända jan- 14 okt 2015	Nyanlända okt-dec 2015 (planerade/återstående)	Nyanlända tot 2015
Kontrakt med privata hyresvärdar	11	10	21
Kontrakt med privat personer	6	1	7
Kommunens omställda verksamhetslokaler	19	10	29
Kommunens lokaler (villor)	11	15	26
Modulbostäder	0	0	0
Återstående behov av boende	0	56	56
Summa	47	92	139

De nyanlända som hittills tagits emot i år utgör åtta hushåll. Samtliga bostäder finns i Saltsjö-Boo förutom två som ligger i Saltsjöbaden och Jarlaberg.

Projektmedel för ombyggnation

Kommunen har erhållit medel om 4,5 miljoner kronor från Länsstyrelsen som stöd till en ombyggnation av en före detta förskola i Älta (Strandparkens förskola). Detta kommer att resultera i bostäder till runt 35 personer, med inflyttning under början av 2016.

Utvecklingsarbete

Sedan september har mycket fokus lagts inom kommunen på den akuta flyktingsituationen rörande transitflyktingar och senare de evakueringsboenden som nu förbereds för Migrationsverket. I övrigt pågår följande utvecklingsarbeten:

- Rutiner är under utarbetande gällande administration, handläggning och ansvarsfördelning gällande bostäder och hyreskontrakt.
- Rutiner ska upprättas utifrån riktlinjerna för beslut gällande ensamkommande barn.
- En kvalitetssäkring genomförs av samhällsorienteringen och svenska för invandrare (SFI).
- Kommunen är delaktig i projektet "Fiskis bygger Fiskis" som ingår i Fisksätra Akademin. Deltagare är föreningar i Fisksätra, en jobb- och utbildningsexpert, Stena Fastigheter och Hyresgästföreningen.
- Kommunen undersöker möjligheter att utveckla utbildning i svenska språket för en starkare koppling till arbetsmarknaden och möjligheter till bostad via jobb- och utbildningsexperten.

Ekonomiska konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser av flyktingmottagandet redovisas i arbets- och företagsnämndens bokslut.

Konsekvenser för barn

Många flyktingbarn är i behov av särskilt stöd under etableringsperioden. Kommunens insatser i mottagandet bör därför särskilt beakta konsekvenser för flyktingbarn och arbeta för att de ska få samma förutsättningar som andra barn. Det kan till exempel handla om riktad samhällsorientering, information om föreningslivet och effektiva kartläggningar av barnens kunskaper inom skolan.

Bilaga

1. Migrationsverkets förklaringar på vanliga begrepp inom flyktingmottagandet

Carina Filipovic
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Lisette Wahlroth
Etableringsstrateg
Arbets- och företagsenheten